

Temat: Obraz zrujnowanej Warszawy widziany oczyma reportera. „Ziele na kraterze Melchiora Wańkowicza. /2h/

1. „Ziele na kraterze” M. Wańkowicza to powieść napisana w 1951 r., a opublikowana w 1957. Jest książką autobiograficzną zawierającą wspomnienia dotyczące losów rodziny Wańkowiczów przed II wojną światową i podczas wojny. Rodzina w 1939 r. została rozdzielona – Melchior i młodsza córka Marta /zwana Tili/ przebywali na emigracji, a Zofia Wańkowiczówna i starsza córka Krystyna pozostały w Warszawie. Krystyna brała udział i zginęła w powstaniu warszawskim. Ostatnie fragmenty powieści ukazują sytuację po upadku powstania.

2. Obejrzyj film, który powstał dla Muzeum Powstania Warszawskiego.

<https://flipbook.apps.gwo.pl/display/2448>

3. Przeczytaj fragment utworu Wańkowicza i wykonaj polecenia.

a) Wskaż cytaty świadczące o tym, że akcja dzieje się po upadku powstania warszawskiego.

„Powstanie upadło”

„Ta mała grupka to jedyni żywi ludzie w dawnym milionowym mieście”

„Nigdzie nic nie ma , wszystko leży w gruzach, wszystko zniszczone”.

„Przez rozłupane ściany widać podwórza, a na nich krzyże grobów”.

b) Czemu służy retrospekcja, czyli wprowadzanie do utworu wydarzeń poprzedzających właściwą akcję?

/ daje pełniejszy obraz rodziny, jest powrotem do ciepłych , pełnych miłości chwil, ucieczką od grozy wojny/.

Dom Wańkowiczów zbudowany był na Żoliborzu, nazywany pieszczotliwie przez domowników „domeczkiem”. Było to miejsce dorastania córek Wańkowiczów, świadek ich dziecięcych zabaw, miejsce przyjęć i potańcówek, wreszcie rodzinny azyl.

c) Wypisz fragmenty dotyczące domu i nazwij zabiegi stylistyczne, które zostały zastosowane w opisie.

/dom/” ochraniał murem ogrodu od streif,/ patroli / ostrzegał przed niebezpieczeństwem skrzypieniem furty, ogrzewał zmarzłe serca i dusze ogniem na kominku.” – metafory,

„W spiżarni stały pękatymi rzędami słoje” – metafora,

„Książki w bibliotece stały różnokolorowymi rzędami: te klasyczne...”

/.../”te z tytułami na safianowych szyldach’ – wyliczenia, epitety,

„Żył z ludźmi i myślał, kiedy Niemców ogarniała panika, że doczekał bliskiego już zadośćuczynienia i nagrody” – metafora – uosobienie.

! Dom jako wielka wartość, dom jako współtowarzysz niedoli i szczęścia, dom jako azyl.

